

reiste sig nemlig imod det borgerlige Ægteffab som Noget, der skulde almindeligt indføres. Thi denne Stemning respecterer Udkastet, og jeg troer, som sagt, at den bør respecteres. Den ærede Landstingsmand fra Sorø udtalte ogsaa en vis Respect for denne Stemning. Men dermed troer jeg, at det paa ingen Maade lader sig forene, at den samme ærede Landstingsmand ved sit Forslag indfører i Folkekirken det, hvormod Stemningen, den være nu begrundet meer eller mindre, stærkt har reist sig, og indfører det deri paa en høist betænkelig Maade, idet han har overladt det til den enkelte Præstis Bedømmelse, hvilken Udstrækning denne nye Form skal faae i Folkekirken; thi det er det, Præsterne skulle bedømme. Forsaavidt der nu blev sagt, at Lovudkastet selv griber ind i Folkekirken og paa lægger denne den Tvang, at den skal anerkjende for sine Medlemmer saadanne, der indlade sig i Ægteffab med Personer, der staae aldeles udenfor Kirken, og maaskee overgive alle de Børn, som kunne fødes i Ægteffabet, til den anden Troesbekjendelse, forsaavidt siger jeg, siger den ærede Landstingsmand, at Lovudkastet paalægger Folkekirken denne positive Tvang, og altsaa meget vel ogsaa kunde paalægge den den Tvang, at den skal vedblive at beholde i sin Midte og anerkjende for sine Bekjendende dem, der begge to i Fællesskab undrage sig den kirkelige Vielse, skjøndt de begge hørte til Kirken, — saa er her, troer jeg, en meget væsentlig Forffjel, for det Første derved, at Lovudkastet kun lader bestaae, hvad der hidtil har bestaaet. Kirken har vedkjendt sig, ja man kan sige, har maattet vedkjende sig, hvis man saa vil, som sine Medlemmer saadanne, der havde indgaaet et Ægteffab udenfor den selv, og uden at sørge for at Børnene, i det Ringeste alle, bleve henførte til den, og det er kun det, som altsaa vedbliver. Men det er noget ganske Andet at sige, at Kirken skal nu bestemt vedkjende sig to Personer, som begge høre til den, og dog ikke ville modtage dens Vielse; thi, saalænge der kun er Tale om den Ene, kan den Anden vel sige, at han holder fast ved Kirkens Tro, at det gjør ham ondt, ikke at faae dens Vielse, men han kan anføre, at han nu vil træde i ægte-

teffabeligt Forhold til en Person udenfor Kirken, og at Kirken jo i det Hele ikke har fordømt det, og at Staten har har tilladt det, og at han ikke seer sig ifland til, paa Grund af Modstræben hos den Anden, at modtage den kirkelige Vielse. Der ligger altsaa ikke for i dette Tilfælde en frivillig Forsagelse; men, naar begge to nægte at modtage den kirkelige Vielse, saa foreligger der en frivillig Forsagelse. Overhovedet har jeg allerede for udtalt, at Kirken kun kan gjøre sin fulde Ret gjældende, og kun kan klage over, at denne Ret ikke respecteres, hvor begge de to Personer, hvorom her handles, høre til Kirken. Saasnart den ene ikke hører til Kirken, ere vi komne paa et blandet Gebeet, hvor ikke Kirken selv bestemmer Loven, men hvor Staten bestemmer den. Forsaavidt der udfagdes, at Loven, hvis den gik igjennem, fratog i det ringeste Folkekirken en Frihed, som den i Praxis havde i lang Tid havt, idet det allerede i lang Tid havde været Tilfælde, at mange Præster eller visse Præster havde nægtet i visse Tilfælde at give den kirkelige Vielse, og i det Sted havde givet en borgerlig, saa maa jeg for det Første her betegne det overmaade Betænkkelige i denne Praxis og i selve Forslaget. Her er jo dog aabenbart ikke Tale om en Ret for Kirken, men en Ret for enkelte af Kirkens Tjenere; her er ikke Tale om en Udelukkelse efter en Regel, men om en Udelukkelse efter et subjectivt Skjøn. Her er Tale om en saadan Nægtelse af Vielse, der kan forekomme hos een Præst, medens en anden Præst ikke nægter den, og der er dog Ingen berettiget til at sige, at den ene Præst er Kirkens mindre sande Tjener end den anden; thi dette tør vi ikke sige om den Præst, der giver Vielsen, i det Tilfælde, hvor Kirken og Staten hidtil have tilladt det, i den fulde kirkelige Form. Det er overordentligt betænkeligt saaledes at give Regler for Kirkens enkelte Tjenere, og, naar der er Tale om Betydningen for Menigheden, saa troer jeg, at det vil være i højeste Grad forvirrende for den, naar den saaledes hører og seer, at i den Kirke, som den ikke fandt streng nok, og som den derfor troede at maatte forlade, for at flygte hen i en strengere Kirkebygning, seer, at denne Kirke er saa uenig med